

Τίτλος μαθήματος· Ορθοδοξία.

Περιγραφή μαθήματος·

Να γνωριστούν οι φοιτητές με τις αρχές της διδασκαλίας, της ζωής και της ιστορίας της Ορθοδόξου Χριστιανικής Εκκλησίας ξεκινώντας από την ερμηνεία της καθαυτής έννοιας Χριστιανικής Εκκλησίας, των ριζών της προέλευσής της, της ουσίας και της σημασίας των εκκλησιαστικών θεσμών και μυστηρίων και φτάνοντας στην πλούσια κληρονομιά των συγγραφέων της, όπως π.χ. ο Οριγένης, άγιοι Βασίλειος ο Μέγας, Γρηγόριος Ναζιανζηνός, Ιωάννης ο Χρυσόστομος κ.α., καθώς και οι μεταγενέστεροι θεολόγοι.

Το μάθημα θα διδαχτεί στη Νέα Ελληνική Γλώσσα.

Πρόγραμμα μαθημάτων·

1. Εισαγωγή στο μάθημα. Έννοια της Εκκλησίας· η γένεση και ο σχηματισμός της. Το σχίσμα των Εκκλησιών· αιτίες και συνέπειες.
2. Τα θεμελιώδη δόγματα. Ομολογία πίστεως. Οι Οικουμενικές Σύνοδοι ως ύψιστη αυθεντία στην Ορθόδοξη Εκκλησία.
3. Η έννοια του αμαρτήματος και της λύτρωσης. Η προσευχή και τα μυστήρια ως δρόμος προς τη συμφιλίωση και τον αγιασμό.
4. Ο χώρος του ναού και η διακόσμησή του.
5. Η ιερωσύνη. Οι έγγαμοι και οι άγαμοι κληρικοί. Η σημασία του θεσμού της ιερωσύνης για την Ορθόδοξη Εκκλησία.
6. Ο μοναχισμός και η ζωή στο μοναστήρι (το έθιμο της δοκιμαστικής περιόδου, το τυπικό, ο σκοπός της ζωής ενός μοναχού). Ο ησυχασμός.
7. Ο ετήσιος και ημερήσιος κύκλος ακολουθιών. Οι δυο τύποι του ετήσιου κύκλου και το ημερολογιακό πρόβλημα. Η Λειτουργία ως αποκορύφωμα του ημερήσιου κύκλου. Γιορτές της Ορθόδοξίας.
8. Η γραπτή κληρονομιά της καθ'οικουμένην Ορθοδοξίας· οι πατέρες και οι διδάσκαλοι της Εκκλησίας.
9. Συνέχεια.
10. Οι πιο φημισμένες μορφές και άγιοι της Ορθόδοξης Εκκλησίας.

Ο τρόπος αποτίμησης των γνώσεων.

Το μάθημα θα αποτελειωθεί με το γραπτό τεστ.

Η βιβλιογραφία για το μάθημα.

Πηγές

1. Καινή Διαθήκη.
2. Οριγένης. Περὶ εὐχῆς.
3. Ἁγ. Βασίλειος Μέγας. Εἰς τὴν εξαήμερον ὁμιλία.
4. Ἁγ. Γρηγόριος Ναζιανζηνός. Λόγος Κ'. Περὶ δόγματος καὶ καταστάσεως ἐπισκόπων.
5. Ἁγ. Ἰωάννης Χρυσόστομος. Λόγος εἰς τὸ ἅγιον πάσχα.
6. Ἁγ. Μάξιμος Ομολογητής. Λόγος ἀσκητικός κατὰ πεῦσιν καὶ ἀπόκρισιν.
7. Ἁγ. Συμεών Νέος Θεολόγος. Ὕμνοι.

Μονογραφίες

1. Vopatrný, Gorazd. Dědictví otců : osudy svaté pravoslavné víry na území bývalého Československa. V Praze : Knižní dílna Rubato, 1999
2. Modlitby pravoslavného křesťana. Praha : Ústřední církevní nakladatelství, 1953.
3. Aleš, Bohumír. Pravoslavná liturgika pro žáky škol národních a středních: učeb. pravoslavného náboženství. Praha: Pravoslavná církev v Československu, 1952.
4. Jakobson, Roman. Cyrilometodějské studie: [soubor statí z let 1945-1969]. Praha : Euroslavica, 1996, c1995.
5. Gorazd II., biskup, 1879-1942. Pravoslavný katechismus: Učeb. pravoslavného náboženství na n. a stř. šk. Praha : Exarchát moskevské patriarchie v Čs., 1950.
6. Πρωτοπάππας, Α. Το κίνημα των χουσιτών και η Κωνσταντινούπολη ἰ κοινές ρίζες.
Λευκωσία ἰ Κέντρο Μελετών Ιεράς Μονής Κύκκου, 1999.
7. Špidlík, Tomáš. Spiritualita křesťanského Východu: Mnišství. Praha: Refugium, 2004.
8. Ware, Kallistos (bishop). The Inner Kingdom. Crestwood: St.Vladimir's Seminary Press, 2001.
9. www.myriobyblos.gr